

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר עולים
מועד הבחינה : קיץ תשע"ז, 2017
היקף הבחינה : יחידה אחת
מספר השאלון : 883121

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

**הבנה, לשון ומשמעות המילים
לעולים**

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שתיים וחצי
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה :
פרק ראשון : הבנה והבעה
פרק שני : מערכת הצורות (פועל ושם עצם)
פרק שלישי : תחביר
50 נקודות -
30 נקודות -
20 נקודות -
סה"כ - 100 נקודות

- ג. כתבו את תשובותיכם בגוף הבחינה במקומות המיועדים לכך.
ד. כתבו בכתב ברור, ציינו סימני פיסוק. קראו את תשובותיכם ותקנו את הדרוש תיקון.

ה. מלאו את הפרטים הבאים :	פרטי מרכז ההשכלה :
מספר נבחן/ת :	שם המוסד :
שם נבחן/ת :	שם היישוב :
שם משפחה פרטי	שם מרכז הבחינה :
מס' ת"ז :	

הדביקו מדבקת נבחן	הדביקו מדבקת שאלון
-------------------	--------------------

בהצלחה !

שם המעריך :
ציון הבחינה :

קראו את הטקסט וענו על השאלות שלאחריו.

בכל מדינה יש להורים הרגלי חינוך אחרים/ מאת רותה קופפר

בנורווגיה מקובל להשאיר תינוקות מחוץ לבתי קפה כדי שינשמו אוויר צח. בצרפת הילדים אוכלים בדיוק את מה שאוכלים הוריהם, ובספרד הם הולכים לישון מאוחר.

1. הורים ישראלים רבים חוזרים מביקור בחו"ל ומספרים: "אנחנו תמיד מופתעים ממראה של משפחה מקומית, שיושבת במסעדה בנחת ומשוחחת. הילדים אוחזים סכין ביד ימין, מזלג ביד שמאל, ואוכלים בשקט בפה סגור". נימוסי שולחן כאלה הם תוצאה של חינוך קשה, שאיננו מקובל בישראל.
2. זאת רק דוגמה אחת להבדלים בין ההרגלים של הורים בעולם לחנך את ילדיהם. ההבדלים קיימים בתחום האכילה, בהרגלי השינה ובהתייחסות של ההורים לחינוך של ילדיהם. הורים בצרפת, למשל, שלא כמו בישראל, מקפידים על ארוחות קבועות ולא אוכלים ביניהן. הצרפתים מצפים מהילדים לאכול בדיוק את מה שהמבוגרים אוכלים.
3. בספרד מקובל שכל המשפחה – כולל הילדים הקטנים - אוכלת ארוחת ערב בשעה מאוחרת. להורים בספרד חשוב שהילד ישתתף בפעילות המשפחתית הזאת. הם טוענים כי זה תורם להתפתחותו האישית והחברתית. לכן ילדים ספרדים הולכים לישון מאוחר, וגם בבוקר קמים מאוחר. הם יכולים לעשות זאת, כי בתי הספר נפתחים שם בשעה מאוחרת.
4. בנורווגיה הורים רוצים שהילדים ינשמו הרבה אוויר נקי. לכן גם בחורף הקשה רואים ילדים עטופים בשמיכות בתוך העגלות שלהם לבד מחוץ לחנויות ולבתי קפה. באותו זמן הוריהם נמצאים בפנים, ואיש אינו משגיח על הילדים. ביפן נותנים לילדים כבר בגיל שבע לנסוע לבד ברכבת התחתית. הם גם מסתובבים לבד ברחובות העמוסים של טוקיו. היפנים חושבים שזה מחנך אותם מגיל צעיר לעצמאות.

5. ואצלנו? מסתבר כי ההחלטה איך לגדל את הילדים נובעת מהתרבות שממנה באים ההורים. אחד ההורים העולים עשה סקר קטן. הוא שאל הורים ותיקים והורים עולים איך הם בוחרים גן ילדים לילדיהם. תשעה מתוך עשרה הורים צברים השיבו שהם רוצים גן שבו הגננת נחמדה. הם רוצים שלילדים יהיה "כיף". לעומתם, כל ההורים העולים העדיפו גן שיכין את הילד בצורה הטובה ביותר ללימודים בבית הספר.

6. ומה בקשר לעתיד של הילדים? הורים רבים אצלנו ובארצות הברית מחנכים את ילדיהם להישגים גבוהים כבר בגיל צעיר. הם חושבים שזה יעזור להם בעתיד בעולם שיש בו תחרות רבה. בהולנד, לעומת זאת, ההורים בדרך כלל רוצים שהילדים ייהנו בבית הספר וש"יהיה להם כיף".

עפ"י "הארץ"
17 באוגוסט 2014

פרק א': הבנה והבעה (50 נקודות)

ענו על השאלות הבאות:

1. מהו הנושא המרכזי בטקסט? כתבו 4-5 שורות. (6 נק')

הרגלי ההורות והחינוך שמעניקים ההורים לילדיהם שונים מארץ לארץ והם תלויים

בתרבות, במנהגים וגם במזג האוויר של כל מדינה

הערה לבודקים: לקבל כול ניסוח הגיוני אחר.

2. מהם הרגלי האכילה של משפחה בצרפת? (4 נק')

מקפידים על ארוחה בזמנים קבועים, לא אוכלים בין הארוחות וכן ילדים אוכלים

אוכל של המבוגרים.

3. מה משותף להורים בנורווגיה ולהורים ביפן? (4 נק')

הורים בנורבגיה וביפן נוהגים להשאיר את ילדיהם ללא השגחה. בנורבגיה זה

קורה מחוץ לחנויות ומסעדות וביפן – ברכבת.

4. בפסקה 1 כתוב: "יושבת בנחת ומשוחחת".

מה מתאים להחליף את המילה "בנחת"? (סמנו) (4 נק')

א. בזהירות

ב. בקול רם

ג. בשקט

5. איך בוחרים הורים ישראלים גן לילדיהם? (4 נק')

א. רוצים שהגננת תהיה נחמדה .

ב. רוצים שלילדים יהיה כף, שייהנו בגן. (4 נק')

6. בפסקה 4 כתוב: "...מסתובבים לבד ברחובות העמוסים".

הכוונה במילים "עמוסים" היא : (סמנו את הנכון) (4 נק')

א. מטיילים ונחים

ב. צועקים ורבים

ג. מלאים וצפופים

7. בפסקה 5 מופיעה המילה "נובעת".

הכוונה במילה "נובעת" היא : (סמנו) (4 נק')

א. נוהגת

ב. הולכת

ג. באה

8. בטקסט מופיעה המילה "תחום". (פסקה 2)
במילון "רב מילים" (מאת יעקב שויקה) ישנם הסברים למילה "תחום":

- א. תחום – שטח בגודל מסוים.
ב. תחום – נושא של פעולה.
ג. תחום – גבול

א. המילה "תחום" בפסקה 2 מתאימה להסבר מספר _____ ב במילון. (3 נק')
ב. כתבו משפט אחד שלכם עם המילה "תחום".

(3 נק')

9. בפסקה 5 מופיעה המילה "העדיפו".
חברו משפט משלכם עם המילה "העדיפו". (4 נק')

(6 נק')

10. בפסקה 6 כתוב המילה "ייהנו".
סמנו את המילה המנוגדת (ההפך) למילה הזאת.

א. יסבלו

- ב. ייזהרו
ג. יפרידו
ד. ישמחו

פרק ב': מערכת הצורות (30 נקודות)

הפועל (הפעלים בתרגילים מופיעים בטקסט)

11. השלימו את הטבלה:

(8 נק')

פועל	שורש	בניין
מְגַדֵּלִים	גדל	פיעל
תְּרַוִּיחוּ	רוח	הפעיל
לְמַדְתֶּן	למד	קל
נִכְנְסוּ	כנס	נפעל

12. השלימו את הפועל במשפטים הבאים:

(4 נק')

א. השחקנים ייסעו לאירופה בקיץ, ושם יצלמו סרט חדש. (לצלם)

ב. בכל יום ראשון סוגרים את הבנקים. (לסגור)

ג. התרגשנו מאוד, כאשר פגשנו אתכם אחרי הרבה שנים. (להתרגש)

ד. צה"ל הפעיל בהצלחה את הנשק החדש. (להפעיל)

השם (שמות העצם מופיעים בטקסט)

13. כתבו את המילים הבאות בצורת רבים.

(4 נק')

שם העצם	צורת הרבים
שֶׁלַחַן	שולחנות
דֹּגְמָה	דוגמות או דוגמאות
רֶכֶּבֶת תַּחְתִּית	רכבות תחתיות
בֵּית סֵפֶר	בתי ספר

14. מיינו את השמות במחסן לפי המשקלים.

(8 נק')

קטל (מחלות)	קטל (בעלי מקצוע)	סיומת אי (בעלי מקצוע)	מקטל (מכשירים וכלי עבודה)
שעלת	דייג	חקלאי	מברג
אדמת	גנן	עיתונאי	מפסק

מחסן : דֵּיג, חֲקֵלָאִי, שַׁעֲלָת, מִפְסֵק, אֲדָמָת, מִבְּרֵג, עִתּוֹנָאִי, גֵּנָן,

מילות יחס

15. השלימו את מילות היחס החסרות מתוך המחסן : (2 נק')

השטיח מונח מתחת לשולחן.

בין הבתים בשכונה יש שבילי הליכה.

אסור לחנות על יד שער הכניסה לבית החולים.

על גג הבית יש גינה גדולה.

מחסן : בין, על, מתחת, על יד

שם המספר

16. כתבו במילים את המספרים : (4 נק')

- המלחמה התחילה בשנת 1939 אלף תשע מאות שלושים ותשע

- המכונת התייקרה ב- 12% שנים עשר אחוזים

- קניתי כרטיס לקולנוע בשורה 23 עשרים ושלוש.

- רק 15 חמישה עשר ספורטאים הגיעו לפגישה.

פרק ג': תחביר (20 נקודות)

17. סמנו את הנושא במשפט בקו אחד ואת הנשוא בשני קווים. (5 נק')

המשפחה אוכלת תמיד בזמנים קבועים.

18. הילדים נרדמים מאוחר בלילה, ובבוקר הם קמים מאוחר.

המשפט הזה הוא (סמנו את התשובה הנכונה): (5 נק')

פשוט מחובר מורכב

19. ילדים ביפן נוסעים לבד ברכבת.

המשפט הזה הוא (סמנו את התשובה הנכונה): (5 נק')

פשוט מחובר מורכב

20. בנוורווגיה נשארים הילדים בחוץ, כאשר ההורים נכנסים לבית הקפה.

המשפט הזה הוא (סמנו את התשובה הנכונה): (5 נק')

פשוט מחובר מורכב

בהצלחה!